

BESZÁMOLÓ A RÉSZLETES PROGRAMRÓL
Arcus Temporum XI – Pannonhalmi Művészeti Fesztivál
2014. augusztus 22-24.

A fesztivál bemutatása

A fesztivál az Arcus Temporum - Időívek tematika jegyében arra törekszik, hogy az apátság patinás terében több síkon zajló magas művészi színvonalú párbeszédet teremtsen korok, művészetek, befogadók, terek és előadók között. A fesztivál legfontosabb célja, hogy programjai olyan egyedi élményt nyújtsanak, amely csak abban a három napban élhető át – Pannonhalmán. A visszajelzések azt igazolják, hogy a szakma és a fesztivál közönsége számára is nyilvánvalóvá vált a fesztivál egyedisége a hazai és nemzetközi fesztiválpalettán.

Zenei program

A zenei programok gerincét azok a koncertek képezik, amelyek egy kortárs és egy régi zeneszerző művei köré épülnek. A fesztivál három napjában csak az ő műveiket halljuk. A kortárs zeneszerző kiválasztásában fontos szempont, hogy olyan komponistára essék a választás, aki – bár a nemzetközi zenei élet élvonalában van – Magyarországon nem, vagy csak igen kevéssé ismert. Őt minden esetben arra kérjük, hogy személyesen is vegyen részt a fesztiválon.

2014-ben kibővítettük az eredeti koncepciót: **Franz Schubert** klasszikus darabjai mellett **két kortárs zeneszerző – Morton Feldman** és **Klaus Lang** - művei szólaltak meg. Klaus Lang személyesen is részt vett a fesztiválon, s nemcsak mint zeneszerző, hanem orgonistaként is fellépett.

A Kurtág Györggyel egy esztendőben, 1926-ban New Yorkban (kijevi orosz-zsidó emigráns szülőktől) született **Morton Feldman** (1926-1987) a huszadik századi egyetemes zeneművészet legnagyobb hatású alkotóinak egyike. Pályája kezdetén annak a történelmi jelentőségű New York-i művészeti iskolának vált tagjává, amelynek köreiből olyan alkotók találhatók, mint John Cage, Steve Reich, Terry Riley, Frank O'Hara, Trisha Brown, Meredith Monk, Willem de Kooning, Jackson Pollock, Mark Rothko és Barnett Newman. Feldman művészetének középpontjában, különösen az 1970 után írt darabjaiban a zenei idő problémája válik központi jelentőségűvé. Az absztrakt expresszionista festészettel párhuzamba állítható, hagyományos értelemben vett melodikát és ritmikát kerülő, viszont mind nagyobb időtartamot igénybe vevő hangszeres és vokális művei a zenei pillanat értékét a végsőkig kijátsszák a zene folyamatszerűségének aspektusával szemben. Hang-áradat helyett hangpillanatokot kínál, melyek egyedi, máshoz nem hasonlítható zenei meditáció forrásaivá válnak.

A fesztivál Feldman munkásságának eme utolsó, nem szűnő kulturális érdeklődést generáló fázisát mutatta be a magyar közönség számára.

Az orgonaművészként is jegyzett **Klaus Lang** (1971) a legeredetibb fiatal osztrák komponisták egyike. Beat Furrer egykori tanítványa 2006 óta maga is mestere nyomdokait követi: a grazi Zeneművészeti Egyetem professzora. Operáit, zenés színházi munkáit Bonnban, Berlinben, Innsbruckban és Münchenben mutatták be. Zenekari és kamarazenei műveit olyan együttesek szólaltatták meg, mint a Klangforum Wien, az Arditti Quartet, az Ensemble Intercontemporain, a Musikfabrik, az OENM, az SWR és a WDR kórusai, vagy a Nieuw Ensemble. Bemutatói nagy presztízsű fesztiválok keretében valósultak meg (Wien Modern, Maerzmusik Berlin, Lucerne Festival, Wittener Tage für Neue Kammermusik, Ultraschall Berlin, darmstadti nyári kurzusok, Stockholmi Új Zenei Fesztivál, Münchener Biennale).

Színházi program

2014-ben a francia **Collectif Petit Travers** volt a fesztivál vendége.

Nicolas Mathis, François Lebas, Céline Lapeyre és Denis Fargetton (CPT) 2003-ban alapította a Collectif Petit Traverst, Julien Clément pedig 2006-ban csatlakozott hozzájuk. A csapat nagyformátumú zsonglőr előadásaival – amelyekben a zene, a mozgás- és előadóművészet is fontos szerephez jut – bejárta Európa nagyvárosait, meghívást kapott Délkelet-Ázsiába és Dél-Amerikába, és a vendéjátékok mellett számos nemzetközi hírű cirkusziskolában tartottak képzéseket a jövő zsonglőreinek.

A társulat minden tagja kiemelkedő alkotó a cirkusz, zene, zeneszerzés illetve a tánc területeinek valamelyikén. A hosszú közös munka során egymást is képezték, produkcióikra jellemző a különböző művészeti ágakban kiemelkedő szakmai tudás(ok), ezen művészeti ágakra jellemző más-más logikák, filozófiák, stratégiák izgalmas szintézise.

A CPT számos olyan neves művésszel dolgozott együtt az évek során mint például a kortárs tánc területéről Maguy Marin vagy Pina Bausch és a zenei élet olyan nagyságaival, mint music Pierre Jodlowsky, Wilhem Latchoumia vagy Aline Piboule.

Munkájukat számos díjjal jutalmazta a szakmai közösség: European Youth Circus (2003), a Tournai Festival számos elismerése, Jeunes Talents Cirque (2004), SACD ösztöndíj (2005), a zsűri különdíja Grugliasco (2008).

Képzőművészeti Program

2014-ben **Kecskeméti Sándor** installációja volt látható az arborétum Barokk-pavilonjában. A több más elismerés mellett Munkácsy-díjjal is kitüntetett művész kisplasztikákat és monumentumokat alkot, a kerámia és a porcelán mellett kő, bronz és fa alapanyagokból. Kompozícióit elvont nyelvezet, építészeti szemlélet jellemzi. Épületekhez kapcsolódó, nagyméretű domborművei mellett munkásságának legjelentősebb művei a szabad térbe állított, magyarországi és németországi városokban elhelyezett köztéri plasztikák.

Film

Rövidfilmes programunknál a nemzetközi mezőnyből válogattunk és hívtunk meg olyan rendezőket, akiknek alkotásai – bár különböző fesztiválokon komoly elismerést, díjat kaptak – a nagyközönség számára ennek ellenére nehezen hozzáférhetők.

2014-ben is a legutóbbi Trieszti Filmfesztivál versenyprogramjából válogattuk ki az alábbi darabokat:

Pavel G. Vesnakov: Büszkeség

Alena Rubinštein: Aral-Tour International

Radu Jude: Egy felhő árnyéka

Adrei Tănese: Claudiu és a hal

Alessandro Grande: Margarita

Részletes, teljes program

2014. augusztus 22. péntek

Film

15:00 – 21:00

Vetítőterem

Pavel G. Vesnakov: *Büszkeség*

Képzőművészet

15:00 – 24:00

Barokk-pavilon

Kecskeméti Sándor: Fenomén

Koncert

19:00

Gimnázium

Klaus Lang: *Hungrige Sterne*

Klaus Lang: *Oboenkonzert*

Franz Schubert: *C-dúr kvintet, op. posth. 163, D.956*

Klangforum Wien

Klangforum Wien

Klangforum Wien

Színház

21:30

Biomassza-fűtőmű

Public in Private/Clément Layes: *Allege*

Jazz

23:00

Boldogasszony-kápolna

Juhász Gábor: Winter Journey (Schubert Songbook)

2014. augusztus 23. szombat

Film

9:00 – 15:00

Vetítőterem

Elena Chmelevkaja (Alena Rubinštein): *Aral-Tour International*

Képzőművészet

éjjel-nappal

Barokk-pavilon

Kecskeméti Sándor: Fenomén

Koncert

11:00

Boldogasszony-kápolna

Morton Feldman: *Crippled Symmetry*

Cikada

Film

15:00 – 21:00

Vetítőterem

Radu Jude: *Egy felhő árnyéka*

Koncert

19:00

Bazilika

Klaus Lang: *Origami*

Morton Feldman: *Bass clarinet and percussion*

Franz Schubert: *F-dúr Oktett, op. posth. 166, D. 803*

Klangforum Wien

Cikada

Qaartsiluni Ensemble

Színház

21:30

Biomassza-fűtőmű

Public in Private / Clément Layes: *Allege*

Jazz

23:00

Boldogasszony-kápolna

Juhász Gábor Trió: Making a Change

Juhász Gábor – gitár

Lukács Miklós – cimbalom

Szalai Péter – tabla

2014. augusztus 24. vasárnap

9:00 – 14:00

Vetítőterem

Andrei Tănase: *Claudiu és a hal*

Képzőművészet

éjjel-nappal

Barokk-pavilon

Kecskeméti Sándor: Fenomén

Koncert

11:30

Boldogasszony-kápolna

Franz Schubert: *A-dúr Arpeggione szonáta*, D. 821
Klaus Lang: *Marias Mantel*
Klaus Lang: *Das kaum wahrnehmbare Laecheln Dostojewskis*
Franz Schubert: *H-dúr zongoraszonáta, no. 9, op. posth. 147*, D. 575

Csalog Gábor, Varga István
Klaus Lang
Shirin Asgari, Klaus Lang
Rados Ferenc

Film

14:00 – 18:00

Vetítőterem

Alessandro Grande: *Margerita*

Koncert

15:30

Könyvtár

Franz Schubert: *Schwanengesang*, D. 957

Holger Falk, Hilko Dumno